

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 139/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. G. Č., R., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 2 Co 69/2008 a takto

rozhodol:

Sťažnosť JUDr. G. Č. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2009 doručená sťažnosť JUDr. G. Č., R. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 2 Co 69/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 23. marca 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa viedla jednak súdne konanie o neplatnosť jej odvolania z funkcie a o náhradu mzdy, ale aj súdne konanie o neplatnosť jej preradenia na inú prácu a o náhradu mzdy. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10 C 1233/97 zo 4. februára 1998 bola žaloba sťažovateľky o vyslovenie neplatnosti odvolania z funkcie zamietnutá, pričom rozhodovanie o mzdových nárokoch bolo vylúčené na samostatné konanie, ktoré napokon na základe úspešnej námietky zaujatosti prebiehalo na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“), a to pod sp. zn. 2 C 365/00. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10 C 1648/97 z 11. decembra 1998 bolo vyslovené, že preradenie sťažovateľky na inú prácu je neplatné, pričom nárok na náhradu ušlej mzdy bol vylúčený na samostatné konanie, ktoré po úspešnej námietke zaujatosti pokračovalo na okresnom súde, a to pod sp. zn. 2 C 365/00. To znamená, že rozhodovanie o mzdových nárokoch sťažovateľky z oboch konaní bolo spojené do jedného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 365/00. Medzitýmnym rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 301/2006-186 zo 17. júla 2007 (ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu) sa rozhodlo, že žaloba sťažovateľky o náhradu ušlej mzdy nie je, pokiaľ ide o jej základ, dôvodná. Rozsudkom okresného súdu č. k. 2 C 365/00-197 zo 4. februára 2008 bola žaloba sťažovateľky týkajúca sa jej mzdových nárokov zamietnutá. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 69/2008-219 (sťažovateľka v celej sťažnosti mylne označuje tento rozsudok pod sp. zn. 2 C 365/00, teda pod spisovou značkou, pod ktorou sa viedlo prvostupňové konanie) zo 4. decembra 2008 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Dôvodom, pre ktorý sa žaloba o náhradu mzdy zamietla, bol nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného, pričom nedostatok legitímácie bol záväzným spôsobom vyslovený krajským súdom už v právoplatnom medzitýmnom rozsudku. Krajský súd sa preto necítil oprávnený otázku vecnej pasívnej legitímácie posúdiť odlišne.

Podľa názoru sťažovateľky rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 69/2008-219 zo 4. decembra 2008 došlo k porušeniu označeného základného práva. Keďže sťažovateľka v základnom konaní bola úspešná (jej prevedenie na inú prácu bolo vyhlásené právoplatne za neplatné), o dôvodnosti jej mzdových nárokov nemohli byť žiadne zásadné pochybnosti. Otázna mohla byť nanajvýš presná výška týchto nárokov. Mzdové nároky smerovala sťažovateľka od začiatku oboch konaní voči bývalému Okresnému úradu R. (ďalej len

„okresný úrad“) ako žalovanému. Počas konaní však došlo k viacnásobným legislatívnym zmenám, na základe ktorých okresný úrad ako pasívne legitimovaný subjekt zanikol a jeho právomoci prešli na zákonom určených právnych nástupcov. Po zrušení okresného úradu bolo treba vychádzať z toho, že neukončené spory zamestnancov prešli na krajské úrady. Preto sa stal v spore pasívne legitimovaným subjektom od 1. januára 2004 Krajský úrad v K. (ďalej len „krajský úrad“). Zo zápisnice o pojednávaní z 23. mája 2005 vyplýva, že krajský úrad namietol svoju pasívnu legitimáciu a za pasívne legitimovaného označil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny R. (ďalej len „úrad práce“). Z tejto zápisnice vyplýva aj to, že okresný súd uznesením vyzval sťažovateľku, aby oznámila úpravu pasívnej legitimácie na strane žalovaného a aby zvážila späťvzatie žaloby proti krajskému úradu. Sťažovateľka vtedy správne uviedla, že o nedostatku pasívnej legitimácie krajského úradu nie je presvedčená. Ak mal okresný súd vedomosť o nedostatku pasívnej legitimácie krajského úradu, mal postupovať v zmysle § 103, § 104 ods. 2 a § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. S cieľom poskytnúť okresnému súdu (nepovinnú) súčinnosť pri zisťovaní právneho nástupcu sťažovateľka zaslala okresnému súdu podanie z 25. mája 2005 (vrátane opravného podania z 20. júna 2005), v ktorom pod dojmom stanoviska krajského úradu a výzvy okresného súdu vyslovila názor, že pasívne legitimovaný je pravdepodobne úrad práce. Uznesením okresného súdu č. k. 2 C 365/00-131 z 23. júna 2005 bolo potvrdené, že pasívne legitimovaný je úrad práce, a v tomto zmysle bola pripustená zmena účastníka konania na žalovanej strane. Okresný súd v konaní ďalej pokračoval proti úradu práce a medzitýmnym rozsudkom sp. zn. 2 C 365/00 z 29. mája 2006 vyslovil, že sťažovateľke patrí náhrada mzdy od úradu práce za obdobie od 9. októbra 1997 do 31. marca 2000. Tento rozsudok však bol zmenený rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 301/2006-186 zo 17. júla 2007 tak, že žaloba sťažovateľky voči úradu práce, čo sa týka základu, nie je dôvodná. Napokon bolo konanie zavŕšené už spomínaným rozsudkom krajského súdu zo 4. decembra 2008.

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd nemal postupovať pri zmene účasti v konaní na základe dispozitívneho úkonu sťažovateľky, ale mal sám posúdiť otázku právneho nástupníctva na strane žalovanej. Práve v dôsledku tohto pochybenia sťažovateľka napokon súd prehrala, keďže podľa právneho názoru vyplývajúceho

z medzitýmneho rozsudku krajského súdu za jej mzdové nároky nezodpovedá úrad práce z titulu právneho nástupníctva po okresnom úrade.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 69/2008 s tým, aby bol rozsudok zo 4. decembra 2008 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 69/2008-219 zo 4. decembra 2008 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 365/00-197 zo 4. februára 2008. Podľa názoru krajského súdu za procesnej situácie, keď skorším právoplatným medzitýmny rozsudkom sa už rozhodlo, že žaloba, čo sa týka základu, nie je dôvodná, neostalo krajskému súdu iné, ako žalobu zamietnuť. Nebolo totiž možné právoplatný medzitýmny rozsudok znova skúmať. Rozsudok bol doručený právnemu zástupcovi sťažovateľky 26. januára 2009 (podľa prezentačnej pečiatky právneho zástupcu).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľky, podľa ktorej pochybením okresného súdu došlo k nesprávnemu ustáleniu otázky právneho nástupníctva po zrušenom okresnom úrade, ktorý bol pôvodne nepochybne vecne pasívne legitimovaný poskytnúť sťažovateľke náhradu ušlej mzdy. Totiž v rozpore s právnym názorom okresného súdu (ktorý postupoval podľa dispozitívneho úkonu sťažovateľky ako žalobkyne, hoci mal otázku riešiť sám) krajský súd v odvolacom konaní o medzitýmnom rozsudku dospel k záveru, že úrad práce nie je v danej veci právnym nástupcom po zrušenom okresnom úrade.

Treba konštatovať, že za existujúcej procesnej situácie je rozsudok krajského súdu č. k. 2 C 69/2008-219 zo 4. decembra 2008 jednoznačne v súlade so zákonom, a preto už na prvý pohľad neprichádza do úvahy možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy týmto rozsudkom. Tomuto rozsudku predchádzal právoplatný medzitýmny rozsudok, ktorým sa rozhodlo o základe veci tak, že žaloba voči okresnému úradu nie je dôvodná. Za takéhoto stavu už všeobecné súdy nemohli o mzdových nárokoch sťažovateľky rozhodnúť inak, než rozhodli.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2009